REZOLUȚIA (UE) 2020/1854 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 14 mai 2020

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2 aferent exercițiului financiar 2018

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere Decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2 aferent exercițiului financiar 2018,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0046/2020),

A. întrucât întreprinderea comună pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune privind medicamentele inovatoare („întreprinderea comună IMI") a fost înființată în decembrie 2007 pentru o perioadă de 10 ani pentru a îmbunătăți semnificativ eficiența și eficacitatea procesului de dezvoltare a produselor medicamentoase, astfel încât, pe termen lung, sectorul farmaceutic să producă medicamente inovatoare mai eficace și mai sigure;

B. întrucât, în urma adoptării, în mai 2014, a Regulamentului (UE) nr. 557/2014 al Consiliului [1], întreprinderea comună referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2 („întreprinderea comună IMI 2") a fost înființată pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2024; întrucât aceasta a înlocuit și succedă întreprinderea comună IMI în iunie 2014, cu scopul de a finaliza activitățile de cercetare sub Al șaptelea program-cadru, și de a lansa un nou proiect în cadrul Orizont 2020;

C. întrucât membrii fondatori ai întreprinderii comune IMI și ai întreprinderii comune IMI 2 sunt Uniunea, care este reprezentată de Comisie, și Federația Europeană a Industriei și a Asociațiilor Farmaceutice (*European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations*);

D. întrucât contribuția maximă a Uniunii la întreprinderea comună IMI pentru perioada de 10 ani este de 1 000 000 000 EUR, sumă care provine din bugetul celui de Al șaptelea program-cadru, iar membrii fondatori trebuie să contribuie în mod egal la costurile de funcționare, fiecare cu o sumă care să nu depășească 4 % din contribuția totală a Uniunii;

E. întrucât contribuția maximă a Uniunii la întreprinderea comună IMI 2 pentru perioada de 10 ani este de 1 638 000 000 EUR, sumă care provine din bugetul programului Orizont 2020, iar membrii, cu excepția Comisiei, trebuie să contribuie cu 50 % din costurile de funcționare și să contribuie la costurile operaționale prin contribuții în numerar sau în natură sau ambele, egale cu contribuția financiară a Uniunii,

Gestiunea bugetară și financiară

1. observă că, potrivit raportului Curții de Conturi („Curtea") referitor la conturile anuale ale întreprinderii comune IMI 2 aferente exercițiului financiar 2018 („raportul Curții"), conturile anuale ale întreprinderii comune prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2018, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei;

2. ia act de opinia favorabilă a Curții cu privire la legalitatea și regularitatea sub toate aspectele semnificative a operațiunilor subiacente conturilor anuale ale întreprinderii comune IMI 2 pentru exercițiul 2018;

3. ia act de faptul că bugetul final pentru 2018 a fost de 275 600 000 EUR în credite de angajament (187 900 000 EUR în 2017) și de 235 900 000 EUR în credite de plată (206 400 000 EUR în 2017); incluzând creditele neutilizate din anii anteriori și veniturile alocate, bugetul total de angajamente disponibil a fost de 485 596 000 EUR (322 400 000 EUR în 2017), iar bugetul de plăți disponibil a fost de 235 963 021 EUR (206 400 000 EUR în 2017);

[1] Regulamentul (UE) nr. 557/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune referitoare la inițiativa privind medicamentele inovatoare 2 (JO L 169, 7.6.2014, p. 54).

4. constată că, din totalul de 1 000 000 000 EUR corespunzând contribuțiilor care trebuiau puse la dispoziție de membrii sectorului pentru activitățile întreprinderii comune IMI, întreprinderea comună IMI 2 validase, până la sfârșitul exercițiului 2018, contribuții în natură și în numerar în valoare de 655 200 000 EUR, mai precis 633 300 000 EUR contribuții în natură și 21 900 000 EUR contribuții în numerar; subliniază că membrii întreprinderii comune IMI 2 au mai raportat și alți 80 600 000 EUR, reprezentând contribuții în natură fără validare; subliniază că, în consecință, la sfârșitul anului 2018, contribuțiile în natură și în numerar din partea membrilor sectorului se ridicau în total la 735 800 000 EUR; cu titlu de comparație, contribuțiile în numerar din partea Uniunii la activitățile celui de Al șaptelea program-cadru aferente întreprinderii comune IMI 2 s-au ridicat la 916 000 000 EUR;

5. ia act cu satisfacție de faptul că, în 2018, ratele de utilizare de către întreprinderea comună IMI a creditelor de plată aferente celui de Al șaptelea program-cadru al UE au fost de 88 %, ceea ce reprezintă o îmbunătățire față de perioada precedentă, când ratele de utilizare au rămas sub 75 % timp de patru ani consecutivi; ia act, de asemenea, că rata de execuție pentru creditele de plată din programul Orizont 2020 a fost de 86 % și că, în 2018, există o creștere a execuției creditelor de angajament și de plată pentru cheltuieli administrative și operaționale în comparație cu 2017;

6. constată că, din suma de 1 425 000 000 EUR reprezentând contribuții în natură și în numerar ce trebuie efectuate de către membri ai sectorului și parteneri asociați la activitățile întreprinderii comune IMI 2, au fost validate contribuții în natură în cuantum de 130 500 000 EUR de către directorul executiv, iar o sumă suplimentară de 83 900 000 EUR a fost raportată până la sfârșitul anului 2018; ia act, în plus, de faptul că directorul executiv a validat contribuții în numerar ale membrilor din sector în valoare de 13 500 000 EUR; mai remarcă, de asemenea, că la sfârșitul anului 2018, contribuțiile totale din partea membrilor din sector la activitățile întreprinderii comune IMI 2 aferente programului Orizont 2020 s-au ridicat, prin urmare, la 227 700 000 EUR, față de contribuția în numerar din partea Uniunii de 241 900 000 EUR;

7. constată faptul că trei amendamente bugetare au fost aprobate de Consiliul de conducere al întreprinderii comune IMI 2 în 2018:

   (a) la 12 iunie 2018, pentru a include sumele reportate (209 698 405 EUR în credite de angajament și 56 133 212 EUR în credite de plată) din anul precedent;

   (b) la 13 iulie 2018, pentru a include reportări suplimentare (25 669 EUR în credite de angajament și 25 669 EUR în credite de plată) din anul anterior, corespunzătoare în mod specific sumelor aferente întreprinderii comune IMI recuperate de la beneficiari în 2017 și reportate în bugetul 2018; precum și

   (c) la 5 decembrie 2018, pentru a reduce creditele de plată operaționale cu 36 332 261 EUR, ca urmare a reducerii contribuției Uniunii la costurile operaționale (34 978 261 EUR) și a amânării pentru 2019 a contribuției partenerului întreprinderii comune IMI 2 (Fundația Bill și Melinda Gates) la costurile operaționale (1 354 000 EUR) reportate în anul următor;

8. constată, de asemenea, că, la sfârșitul anului 2018, creditele de plată neutilizate estimate pentru cheltuielile operaționale și administrative care au făcut obiectul aprobării Consiliului de administrație al întreprinderii comune IMI 2 pentru a fi reportate în 2019 au fost de 30 943 429 EUR; ia act cu îngrijorare de observația Curții potrivit căreia, deși situația s-a îmbunătățit în urma punerii în aplicare de către întreprinderea comună IMI 2 a mai multor măsuri corective, persistă deficiențe în ceea ce privește planificarea și monitorizarea nevoii de noi credite de plată;

Performanța

9. constată că 2018 a fost primul an în care întreprinderea comună IMI 2 a raportat cu privire la indicatorii-cheie de performanță revizuiți în raportul său anual de activitate pe 2018 („RAA”); salută faptul că această etapă s-a dovedit a fi un instrument de monitorizare eficace care contribuie la creșterea nivelului de transparență privind realizările întreprinderii comune IMI 2 și care atrage astfel interesul membrilor societății civile;

10. constată, pe baza RAA, că din analiza datelor colectate până la 31 decembrie 2018 reiese că aproape toate domeniile prioritare relevante din agenda strategică de cercetare a întreprinderii comune IMI 2 sunt acoperite de proiectele întreprinderii comune IMI 2 (11 din 12);

11. salută faptul că întreprinderea comună IMI 2 a semnat în 2018 un total de 20 de noi acorduri de grant, ceea ce a adus portofoliul total de proiecte la 119 (59 de proiecte ale întreprinderii comune IMI + 60 de proiecte ale întreprinderii comune IMI 2);

12. observă că raportul costurilor de management (bugetul administrativ/operațional) rămâne sub 5 %, ceea ce indică o structură organizațională destul de suplă și eficientă a întreprinderii comune IMI 2;

13. ia act de faptul că, în 2018, valoarea efectului de levier al întreprinderii comune IMI 2 a fost de 0,99;

14. observă că o comunicare eficace constituie o componentă esențială pentru succesul proiectelor finanțate de Uniune; consideră că este important să fie mărită vizibilitatea realizărilor întreprinderii comune IMI 2, precum și să fie difuzate informații privind valoarea adăugată a acestora; solicită întreprinderii comune IMI 2 să urmărească o politică de comunicare proactivă, difuzând rezultatele cercetărilor sale în rândul publicului larg, de exemplu prin intermediul rețelelor de socializare sau al altor mijloace de informare în masă, urmărind astfel sensibilizarea opiniei publice cu privire la impactul sprijinului acordat de Uniune, în special în ceea ce privește acceptarea pe piață;

15. salută lansarea cu succes a EBOVAC3 în 2018, care vizează desfășurarea de studii clinice în cazul copiilor din Sierra Leone și Guineea; ia act, de asemenea, de faptul că proiectul realizează un studiu clinic privind furnizorii de asistență medicală din Republica Democratică Congo, care contribuie la combaterea bolii; constată cu satisfacție că învățămintele desprinse prin intermediul proiectelor Ebola+ ale întreprinderii comune IMI 2 pot fi aplicate și altor boli infecțioase emergente;

16. invită întreprinderea comună IMI 2 să aibă în vedere revizuirea numărului proiectelor finanțate în viitor; observă, de asemenea, că un număr mai mic de proiecte de o anvergură mai mare și mai bine finanțate ar face mult mai clar domeniul de activitate al întreprinderii comune IMI 2, ceea ce îi va permite publicului larg să înțeleagă mai bine beneficiile generate de aceasta;

Personalul și recrutarea

17. ia act de faptul că, în decembrie 2018, numărul total de posturi ocupate în întreprinderea comună IMI 2 a fost de 48 (49 în 2017);

18. ia act de faptul că, la sfârșitul anului 2018, naționalități ale 15 state membre au fost reprezentate în întreprinderea comună IMI 2, șapte dintre acestea cu un membru al personalului; constată că 73 % din cei 48 de membri ai personalului erau femei și doar 27 % bărbați;

19. ia act cu îngrijorare de constatarea Curții potrivit căreia, în 2018, rata de rotație a personalului întreprinderii comune IMI 2 a fost ridicată, fiind în medie de 21 %, și deosebit de ridicată în cazul agenților contractuali, unde a fost de 60 %, iar situația s-a înrăutățit dat fiind că opt persoane au fost în concediu medical de lungă durată, patru dintre cazuri fiind noi în 2018; prin urmare, numai jumătate din personalul întreprinderii comune IMI 2 a fost operațional în 2018, ceea ce a crescut riscul ca obiectivele operaționale ale întreprinderii comune IMI 2 să nu fie realizate conform planificării; ia act de faptul că, pentru a găsi o soluție pentru problema personalului, întreprinderea comună IMI 2 a recurs la personal interimar, care a reprezentat 9,8 % din totalul personalului său în 2018 și a investit resurse pentru a-și păstra personalul competent prin intermediul unor activități de formare și de asigurare a bunăstării, pe de o parte, și pentru a-și completa schema de personal, pe de altă parte; își exprimă îngrijorarea față de numărul mare de angajați aflați în concediu medical de lungă durată și de faptul că unele dintre aceste cazuri pot fi determinate de epuizare și un echilibru insuficient între viața profesională și cea privată; invită întreprinderea comună IMI 2 să adopte o atitudine proactivă față de personalul în cauză, să evalueze cu atenție volumul de muncă al personalului și să asigure o repartizare echilibrată a sarcinilor;

Auditul intern

20. ia act de faptul că raportul final de audit al Serviciului de Audit Intern al Comisiei (IAS) privind „Coordonarea cu Centrul comun de asistență (CSC) și punerea în aplicare a instrumentelor și serviciilor CSC în întreprinderea comună IMI 2”, publicat în martie 2018, a concluzionat că întreprinderea comună IMI 2 a pus în aplicare procese adecvate în materie de guvernanță, de gestionare a riscurilor și de control intern care sprijină în mod eficace și eficient activitățile sale de coordonare cu CSC și punerea în aplicare a instrumentelor și serviciilor CSC;

21. constată că auditul IAS nu a avut ca rezultat identificarea vreunor chestiuni critice sau foarte importante și că au fost emise trei recomandări „importante”; ia act de faptul că întreprinderea comună IMI 2 a pregătit un plan de acțiune care a transpus cele trei recomandări în cinci acțiuni, iar patru dintre aceste acțiuni, care au abordat două dintre recomandări, au fost puse în aplicare până la sfârșitul anului 2018;

Sistemele de control intern

22. ia act de constatarea Curții potrivit căreia întreprinderea comună IMI 2 a instituit proceduri de control ex ante fiabile, bazate pe examinări documentare ale aspectelor financiare și operaționale, în special în ceea ce privește plățile intermediare și finale sub cel de Al șaptelea program-cadru; observă că întreprinderea comună IMI 2 efectuează auditurile ex post la sediul beneficiarilor, în timp ce, pentru declarațiile costurilor aferente proiectelor din cadrul programului Orizont 2020, IAS este responsabil de auditurile ex post; ia act de faptul că ratele de eroare reziduale în urma auditurilor ex post raportate de întreprinderea comună IMI 2 la sfârșitul exercițiului 2018 au fost de 0,87 % pentru proiectele aferente celui de Al șaptelea program-cadru și de 0,67 % pentru proiectele aferente programului Orizont 2020;

23. ia act de faptul că, în decembrie 2017, Consiliul de conducere al întreprinderii comune IMI 2 a adoptat cadrul de control intern al întreprinderii comune IMI 2, care este aliniat cu cadrul de control al Comisiei; constată că, în 2018, planul de acțiune privind controlul intern al întreprinderii comune IMI 2 s-a axat pe punerea în aplicare a noilor principii ale cadrului de control intern și ale revizuirii, precum și pe dezvoltarea structurii mediului de control intern; ia act de faptul că au fost adoptate noi orientări operaționale pentru punerea în aplicare a sistemului de control și pentru măsurarea eficacității sale;

24. ia act de faptul că Direcția Generală Buget (DG BUDG) a Comisiei a efectuat evaluarea anuală a sistemelor financiare locale din cadrul întreprinderii comune IMI 2 și a analizat informațiile referitoare la modificările aduse sistemelor locale și mediului de control, a evaluat deficiențele în materie de control intern identificate de audituri și de controalele de supraveghere și a verificat un eșantion de tranzacții aferente operațiunilor; ia act de faptul că DG BUDG a concluzionat, la 13 decembrie 2018, că sistemele de control intern ale întreprinderii comune IMI 2 funcționează în mod corespunzător; ia act de faptul că întreprinderea comună IMI 2 a finalizat punerea în aplicare a planului de acțiune care a fost aprobat de contabil la 5 februarie 2018, că situația punerii în aplicare a planului de acțiune a fost evaluată de DG BUDG, iar toate cele cinci recomandări au fost închise până la 28 ianuarie 2019;

25. invită Curtea să evalueze corectitudinea și fiabilitatea metodologiei de calculare și de evaluare a contribuțiilor în natură; procesul ar trebui să analizeze conceptul și soliditatea orientărilor pentru implementarea procedurii de stabilire a contribuțiilor în natură, astfel încât să fie de ajutor în procesul de planificare, raportare și certificare a contribuțiilor în natură.